

AKTI, KATERIH OBJAVA NI OBVEZNA

SKLEP SVETA

z dne 16. decembra 2009

o dodelitvi državne pomoči s strani oblasti Republike Latvije za nakup kmetijskih zemljišč med 1. januarjem 2010 in 31. decembrom 2013

(2009/991/EU)

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti tretjega pododstavka člena 108(2) Pogodbe,

ob upoštevanju zahteve Vlade Republike Latvije z dne 17. novembra 2009,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Republika Latvija (v nadaljnjem besedilu: Latvija) je 17. novembra 2009 Svetu predložila zahtevo za odločbo v skladu s tretjim pododstavkom člena 88(2) Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti o načrtu Latvije za dodelitev državne pomoči latvijskim kmetom za nakup kmetijskih zemljišč.
- (2) V skladu s podatki osrednjega statističnega urada Latvije je 97,6 % kmetijskih gospodarstev manjših od 15,9 hektarja. To pomeni, da je večina latvijskih kmetij delno samooskrbnih. Posledica neugodne strukture kmetij v Latviji, najnižje ravni neposrednih plačil med državami članicami, ki jih Latvija prejme v okviru mehanizma postopnega uvajanja, določenega v Aktu o pristopu iz leta 2003, in nesorazmerno visokih vložkov dela v kmetijstvu v primerjavi z donosi so nizki kmetijski prihodki, ki so se v letu 2009 še dodatno znižali.
- (3) V skladu s podatki osrednjega statističnega urada Latvije so do leta 2007 kmetijske površine obsegale 1 930 900 hektarjev, vendar površine, prijavljene za pomoč neposrednih plačil, niso presegale 1 551 185 hektarjev. To pomeni, da imajo 379 715 hektarjev v lasti in z njimi upravljajo osebe, ki niso kmetje. Državna pomoč bi kmetom omogočila nakup teh kmetijskih zemljišč.
- (4) Svetovna kriza je povzročila globoko recesijo svetovnega gospodarstva, kar je v letu 2009 negativno vplivalo na latvijsko gospodarstvo in na latvijska kmetijska gospodarstva, tako zaradi majhnega povpraševanja kot tudi velikega padca nabavnih cen: v prvih treh četrtletjih leta 2009 so se v primerjavi s stopnjami iz leta 2008 cene žita znižale za približno 37 %, cene ječmena za približno 44 % in cene mleka za približno 38 %.
- (5) Dohodkovni položaj kmetov v Latviji je še poslabšala strma rast cen kmetijskih vložkov leta 2008 (cene mineralnih gnojil so se povečale za 67 %, cene veterinarskih storitev za 46 %, cene elektrike za 29 % in goriva za 15 %), ki se leta 2009 niso znižale. Proizvodni stroški so tako ostali nespremenjeni. Verjetno je, da se bodo razmere za veliko latvijskih kmetij še poslabšale, kar bo posledično zvišalo število kmečkih družin, ki jim grozi revščina.
- (6) Stopnja nezaposlenosti v Latviji je najvišja v Evropski uniji in je septembra 2009 dosegla 19,7 %, kar pomeni, da se je od januarja 2009 zvišala za 62 %. Z državno pomočjo bi tako lahko brezposelnim pomagali, da se preusmerijo v kmetovanje, saj bi jim bil omogočen nakup kmetijskega zemljišča. Prav tako bi delno samooskrbni kmetje, ki niso več zaposleni v nekmetijskih sektorjih, dobili priložnost, da izboljšajo površinsko strukturo svojih gospodarstev, s čimer bi se zagotovil dohodek, ki jim bo omogočil osnovni življenjski standard preživljanja z obdelovanjem zemlje. Prav tako naj bi olajšal prodajo kmetijskih zemljišč v lasti brezposelnih, ki za prevzete statusa samozaposlene osebe potrebujejo kapital.
- (7) Zaradi pomanjkanja finančnih virov kmetov in visokih obrestnih mer na komercialna posojila za nakup zemlje imajo kmetje pri najemanju komercialnih posojil za naložbe, kot je nakup kmetijskih zemljišč, velike težave. Novembra 2009 so obrestne mere kreditnih institucij za komercialne kreditne linije za nakup kmetijskih zemljišč znašale več kot 15 % letno.
- (8) Leta 2009 se je recesija pojavila tudi na trgu kmetijskih zemljišč. Obseg transakcij se je znatno zmanjšal, število prodaj in nakupov zemlje pa se je v skladu z zemljiško knjigo v primerjavi z letom 2007 znižalo do 4,5-krat.
- (9) Dodelila naj bi se državna pomoč v višini največ 8 milijonov latvijskih latov (LVL), ki naj bi v obdobju od 2010 do 2013 približno 1 000 kmetom omogočila nakup skupno 70 000 hektarjev kmetijskih površin. V to je zajeta zemlja, ki je v lasti občin in fizičnih oseb.

- (10) Državna pomoč se bo dodelila v obliki subvencioniranja plačil obresti na posojila in znaša 4 odstotne točke letne obrestne mere banke. Če pa letna obrestna mera znaša manj kot 4 odstotne točke, bo dejanska obrestna mera, ki jo plača posojiljemalec, povrnjena v celoti.

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Izredna državna pomoč latvijskih oblasti za posojila za nakup kmetijskih zemljišč, ki znaša največ 8 milijonov LVL in se dodeli med 1. januarjem 2010 in 31. decembrom 2013, se šteje za združljivo z notranjim trgov.

Člen 2

Ta sklep je naslovljen na Republiko Latvijo.

V Bruslju, 16. decembra 2009

- (12) Gre torej za izjemne okoliščine, tako da je mogoče uveljaviti odstopanje in to pomoč šteti za združljivo z notranjim trgov v obsegu, ki je nujno potreben za zamejitev revščine na latvijskem podeželju –

Za Svet

Predsednik

E. ERLANDSSON